

บทคัดย่อ

การประเมินประสิทธิภาพการผลิตในด้านต่างๆ และความเหมาะสมสำหรับการเลี้ยงในประเทศไทยของแพะพันธุ์พื้นเมืองไทย เปรียบเทียบกับแพะลูกผสมพันธุ์พื้นเมืองไทย-แองโกลนูเบียนที่มีระดับสายเลือด 25%, 50% และ 75%

ผลจากการวิจัยเพื่อประเมินประสิทธิภาพการผลิตในด้านต่างๆ ของแพะพันธุ์พื้นเมืองไทยและพันธุ์ลูกผสมพื้นเมืองไทย-แองโกลนูเบียน โดยใช้ข้อมูลจากแพะของศูนย์วิจัยและพัฒนาสัตว์เคี้ยวเอื้องขนาดเล็ก จำนวนมากกว่า 1,000 ข้อมูล พบว่า แพะพันธุ์พื้นเมืองไทยมีอัตราการตายใกล้เคียงกับแพะลูกผสม 25%, 50% แต่ต่ำกว่าลูกผสม 75% อย่างชัดเจน โดยอัตราการตายจะขึ้นอยู่กับการจัดการอาหาร และสภาพการจัดการการเลี้ยงในด้านการเจริญเติบโต พบว่า ถึงแม้แพะลูกผสมสายเลือดสูงจะมีน้ำหนักแรกคลอดสูงกว่า แต่หากการจัดการด้านอาหารไม่เพียงพอแพะลูกผสมจะมีอัตราการเจริญเติบโตต่ำกว่าพันธุ์พื้นเมือง และอัตราการเจริญเติบโตในช่วงหลังหย่านมของแพะลูกผสม 50% จะเพิ่มได้จาก 25 กรัม/วัน เป็น 90 กรัม/วันได้ ถ้ามีอาหารชั้นที่มีระดับโปรตีน 15 เปอร์เซ็นต์ เสริมให้วันละ 2% ของน้ำหนักตัว ส่วนอัตราการคลอดและการให้ลูกแฝด พบว่า แพะลูกผสมมีแนวโน้มของอัตราการคลอดลูกและการให้ลูกแฝดสูงกว่าแพะพันธุ์พื้นเมืองไทย โดยเฉพาะลูกผสม 50% นอกจากนี้ยังพบอีกว่าอัตราการคลอดและการให้ลูกแฝดจะเพิ่มขึ้นได้ จากการปรับปรุงการจัดการเสริมอาหารให้เพียงพอ เมื่อศึกษาถึงประสิทธิภาพในการเปลี่ยนอาหารเป็นเนื้อพบว่า แพะพื้นเมืองมีประสิทธิภาพในการเปลี่ยนอาหารดีกว่า (7.2 กิโลกรัมอาหารชั้น/น้ำหนักตัว 1 กิโลกรัม) เมื่อเปรียบเทียบกับแพะลูกผสม 25% และ 50% (8.1 กิโลกรัมอาหารชั้น/น้ำหนักตัว 1 กิโลกรัม) และเมื่อศึกษาถึงลักษณะทางซากพบว่า ในแพะเพศผู้ พันธุ์พื้นเมืองมีเปอร์เซ็นต์กระดูกดำที่สุด (13.3%) เมื่อเปรียบเทียบกับลูกผสม 25% (13.9%) และลูกผสม 50% (16.1%) ส่วนในแพะเพศเมีย พบว่า แพะพันธุ์ลูกผสมจะมีเปอร์เซ็นต์กล้ามเนื้อสูงกว่าพันธุ์พื้นเมือง (63.6 และ 57.2% ตามลำดับ) แต่มีเปอร์เซ็นต์ไขมันต่ำกว่าพันธุ์พื้นเมือง (20.0 และ 27.0% ตามลำดับ) นอกจากนี้จากการศึกษาเปรียบเทียบสมรรถนะในความต้านทานต่อพยาธิภายใน พบว่า แพะพื้นเมืองไทยมีความต้านทานต่อพยาธิภายในสูงกว่าแพะลูกผสมทุกระดับสายเลือด อย่างไรก็ตามแพะลูกผสมจะได้รับผลกระทบจากการมีพยาธิภายในรบกวนน้อยลงถ้ามีการจัดการให้ได้รับอาหารเสริมอย่างเพียงพอกับความต้องการของร่างกาย

คำหลัก ประสิทธิภาพการผลิต การเปรียบเทียบ แพะพื้นเมืองไทย
แพะลูกผสมพันธุ์พื้นเมืองไทย-แองโกลนูเบียน

ABSTRACT

Comparative productivity of Thai native and cross-bred goats in southern Thailand

This paper presents result from more than 1,000 data of goat that investigated under farm and village environment in small ruminant center in southern Thailand. It was found that the effect of genotype and supplementary feeding on mortality rates, birth weights and growth rates were highly interaction. The result show that, under improved management, cross-bred goats [TNxAnglo-Nubian (AN)] grew faster and had higher mature body weights than native animals. The relationship between levels of cross-bred genotype and birth rate or birth type was also found.

On the study of the body composition and sensory characteristics of male and female mature goats. It was found that the bone ratio of Thai native male goat was lower (13.3%) than those of 25%AN (13.9%) and 50% AN (16.1%). In female goat, 50% AN had higher muscle but lower fat ratios compared with those of Thai native.

On the study of worm burden, Thai native goat had higher resistance to worm infestation than those of cross-bred. Nevertheless, it is suggested that drenching alone would not result in increased weight gain unless the nutritional status is also improved

**Key words productivity, comparison, Thai native goats Thai native-Anglonubian
cross-bred goats**